

KÖZREADJA ÉS A BEVEZETŐT ÍRTA: SIMON GÉZA GÁBOR¹

A „Magyarság” című, 1920 és 1944 között megjelent napilapról hosszú ideig nem sokat lehetett tudni azon kívül, hogy létezett. Az 1920. december 15-től Budapest VII., kerületében, a Miksa utca 7-8. szám alatt szerkesztett lapot ugyanis a magyar keresztény értelmiség vezető orgánusaként, a szélsőséges nacionalizmus egyik fórumaként tartották számon, s amely 1939. őszétől címlapján „A magyar nemzeti szocialista mozgalom napilapjaként” aposztrofálta magát. Mint ilyen, hosszú évtizedekig gyakorlatilag kutathatatlan volt. Most viszont, hála az Arcanum Digitális Tárnak, a lapszámok akár már otthonról is elérhetőek és így igen részletesen tanulmányozhatóak. A lap kulturális rovataiban egyre-másra felbukkantak a korszak gramofonlemez produkcióinak ismertetései is. A most sorra kerülő cikkben például igen jól megfért egymással egy-egy operettrészleteket, magyar nóta felvételeket, valamint jazz- és tánczene-felvételeket egyaránt tartalmazó ismertetés. Mindez jól mutatja a korabeli, azaz az 1940-es évekbeli közönségérdeklődést, amelyet a gramofonlemez cégek igen széles körben próbáltak kielégíteni.

Lemez-hiradó

IZÉP VAGY ERDÉLYORSZÁG, Szebb, mint a mennyország Tündérképed itt hordom a szívemben... Lehar Ferenc „Ganabonciádának” egyik legszebb dalát halljuk a hasonló című lemezen. Innocent Vincze Ernő gyönyörű verse a szívekhez szól, akárcsak az őrdikijű Lehar tőrogaóhangja, édes-bús muzsikája. A zenekart Vincze Ottó karnagy vezényli. Barabás Sári csengő, behízelgő hangja nagyban hozzájárul a lemez sikeréhez. A lemez másik felén a „Havasi gyopárt” halljuk Lehar „Végre egyedül” című operettjéből. Az operett klasszikusa ennek a dalrészben a muzsika leghavasabb ormata jár. A dal szövegét Harsányi Zsolt írta.

TELE VAN A VÁROS AKÁCFAVIRÁGGAL, Akácavirágnak édes illatával... Szabolcska-Frider örökszép „Ébredni-modosó” dala újra és újra meghat, egy kicsit talán meg is könnyeztet bennünket. „Te maradtál meg csak nekem, akáca virága...” Kossai Oldh Káimán cigányzenekara csendeseen-édesen játszik. Mindszenty István pompásan énekel: magyar nótaénekeseink közül az ő hangja a legmelegebb, a legérzékenyebb. Mindszenty énekli a lemez másik oldalán lévő „Rongyos a dolmányom” című dalt is. Szassi Csaba és Thurzó Nagy László hallgatója a karudalokat juttatja eszünkbe; a kesergő magyar lélek ébred fel szövegében és muzsikában: „Rongyos a dolmányom, Hát már milyen lenne, Három falu szót megfűszerelem benne...”

FLICK-FLACK a címe annak az úgyvezető „bravurfoxnak”, amely a Montparnasse hamisítatlan hangulatát idézi. Mintha csak Duvivier filmjét játszanák, s ehhez szólna az édes párizsi muzsika. Szinte nehéz eldönteni, melyik szám a kedvesebb és behízelgőbb: a Flick-Flack, vagy pedig a lemez másik oldalán lévő „Tu m’as posé un lapin” és a kicsit érzelmes „valse musette”. Hlacsny Béla tangóharmonika-zenekara mestersen adja elő a két könnyű számot. Az utóbbi időben kevés ilyen jó lemezt hallottunk.

**Harmincéves
írói jubileumát ünnepli
Gáspár Jenő**

Gáspár Jenő, a finomtollú novellairó és költő, a Bejtókamara igazgató-főtákkára, a Petőfi Társaság főtákkára és a Magyar Sajtó főszerkesztője most ünnepli harmincéves írói jubileumát. Ezzel a jubileummal esett egybe a költő kitüntetése: megkapta a Petőfi Társaság nagydíját. Gáspár Jenő a csendes jubileum alkalmából az egyik színházi hetilap munkatársának a többi között kijelentette:

— Ha érték is kitüntetések, azokat mindig úgy fogadtam, hogy nem személyemnek, hanem az újságíró-társadalomnak szántak.

Gáspár Jenő elmondotta azt is, hogy történelmi regényt szeretne írni: szeretné folytatni „Világ orvosa” című regényét. Ebben a regényben az ékercaszténység elindulását írta meg Claudius császár koráig. A főhős: Szent Péter. Most a főhős már Szent Pál lenne, aki Rómában találkozik Szent Péterrel.

100.000 LÁTOGATÓJA volt a müncheni művészeti kiállításnak, amelyet a napokban zárnak be.

¹ Köszönet a lemezcímkék (labelek) fotóinak rendelkezésre bocsájtásáért dr. Bajnai Klára és Borsos Tibor gramofonlemez gyűjtőknek

A cikkek ismeretlen szerzői nem bajlódtak még a lemezmarca megnevezésekkel sem, nehogy közölték volna a lemezek katalógus számait, netán, mint maximalista igényt, a matricaszámokat is.

Mindezen hiányokat pótolom a bevezetőben a komplett diszkográfiai sossal. Amennyiben van általam ismert újrakiadás (CD), akkor immár az is feltüntetésre kerül(het). Miután a kor valamennyi hangfelvételi naplója megsemmisült, a gramofonlemez felvételi idejét csak megsaccolni tudjuk és így ez 1943/44 tele lehet, a helyszíne pedig nagy valószínűséggel Budapest. A diszkográfiai adatok itteni sorrendje – természetesen – megegyezik a cikkben foglalt mondandók sorrendjével.

Barabás Sári énekel, Koncertzenekar, vezényel: Vincze Ottó²

9811 GR Havasi gyopárdal a „Végre egyedül”
c. operettből
(Lehár Ferenc-Harsányi Zsolt) Siemens 47776 A (78),
Siemens/Polydor D 47776 B/269 (78)

9815 GR Szép vagy Erdélyország - dal és csárdás
a „Garabonciás” c. operettből
(Lehár Ferenc-Innocent Vincze Ernő) Siemens 47776 A (78),
Siemens/Polydor D 47776 A /269 (78)

Énekel: Mindszenty István, kíséri: kassai Oláh Kálmán és cigányzenekara

K-U 29321 Tele van a város akácfa virággal
- hallgató
(Szabolcska Mihály-Fráter Lóránd) Imperial JU 3018 (78)

K-U 29323 Rongyos a dolmányom - hallgató
(Sassa Csaba-dr.Thurzó Nagy László) Imperial JU 3018 (78),
Mesterhang! C 56 (78)

Hlaszny Béla Tangóharmonika Triója

K-U 29547 Flick Flack - Bravur fox a „Magyar
kivánsághangverseny” c. filmből
(Albert Vossen) Imperial JU 3053 (78),
Pannon Jazz PJ 1041 (CD)

K-U 29548 Tu mas posé un lapin - valse musette
(Joseph Hrabanek) Imperial JU 3053 (78)

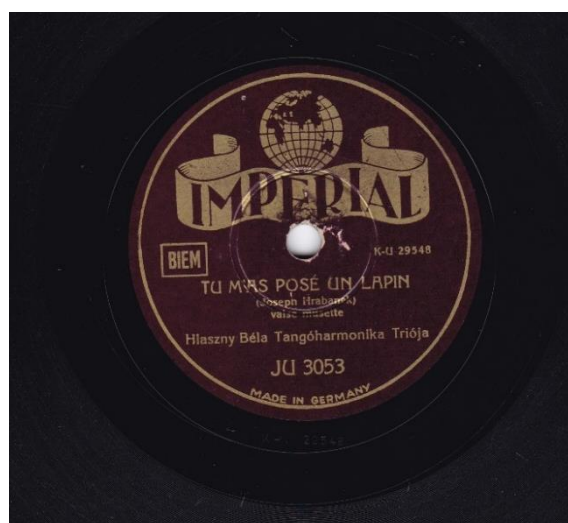
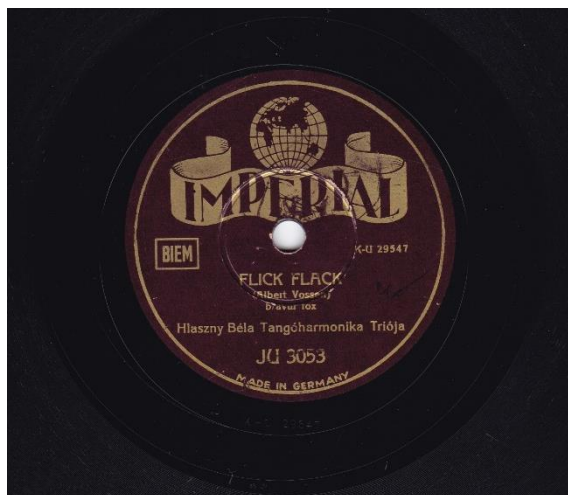
A Pannon Jazz PJ 1041 (CD) címe „Jazz and Light Music On Hungarian Films. The Original 78s Recordings” (Saját lemezgyűjteményéből szerkesztette és a booklet szövegét írta Kurutz Márton filmtörténész, P.2000)

² Katalógusokban: Barabás Sári énekel, kíséri: a Polydor művész zenekar, vezényel: Vincze Ottó

Barabás Sári

Függelékként nem árt megjegyezni, hogy a szopránként elsősorban opera- és operett-énekesnőként működő Barabás Sári (1914–2012) lemezkarrierjének ezek a kezdeti darabjai

itthon és rögtön ezzel párhuzamosan külföldön is megjelentek. Ezt mutatja a kétfajta lemezkiadási szám is.

Barabás Sári 1972-ben így nyilatkozott a „Film Színház Muzsika” hasábjain: „Egyébként most ünneplem ötvenéves színészi jubileumomat! Balettel kezdtem, Pallai Anna növendéke voltam, csodagyerekként hatéves koromban léptem fel először. Azóta, ha más-más műfajban is, de mindig szerepelek. A magyar muzsikát most is mindennél jobban szeretem, igen sok hangversenyemen, sőt lemezeken is éneklek magyar dalokat, többnyire a magam zongorakíséretével.”³

Barabás Sári óriási lemezkarrierjét jól mutatja, hogy 2023. január 23-án a discogs.com nem kevesebb mint 426 tételt, jobbra LP-eket, sorolt fel közreműködésével⁴.

³ Gách Marianne (g.m.): Barabás Sári Budapesten. Ötven éve színpadon. Film Színház Muzsika, Budapest, 1972. január 15., p.9

⁴ <https://www.discogs.com/search/?q=Barabás+Sárii+&type=all>